

Zaaknummer : 00611923
Ons Kenmerk : ODH254930
Datum : 10-03-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 24 maart 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van kapwerkzaamheden en het versterken van de biodiversiteit aan de Langevelderweg 27 te Noordwijkerhout en wordt aangevraagd namens Combinatie Novaform-Trebbe B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de buizerd. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de Buizerd (*Buteo buteo*)

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode vanaf ontheffingverlening tot en met 31 maart 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Combinatie Novaform-Trebbe B.V.;
- II. de voorschriften 1 tot en met 13 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 6 december 2021 en 9 februari 2022 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 31 maart 2027.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1 De ontheffinghouder dient:

- de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
- het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
- eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren te melden;
- de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het Activiteitenplan buizerd Bavo-terrein Noordwijkerhout van 8 februari 2022 en de op 6 december 2021 en 9 februari 2022 aangeleverde gegevens. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:

- a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
- b aanduiding van de locatie van het plangebied;
- c de uit te voeren werkzaamheden;
- d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
- e de mitigerende en compenserende maatregelen;
- f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
- g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.

3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.

4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de buizerd.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 6 van het rapport 'Activiteitenplan Buizerd Bavo-terrein Noordwijkerhout' van 8 februari 2022 en de op 6 december 2021 en 9 februari 2022 aangeleverde gegevens.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen voor de buizerd dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze melding dient uiterlijk twee weken na verzenddatum van deze ontheffing te worden gedaan.

Specifieke voorschriften

- 9 Het verplaatsen van de twee buizerdnesten dient plaats te vinden buiten de broedtijd van de buizerd onder begeleiding van de ecologisch deskundige (vs. 4). Voorafgaand aan de verplaatsing dient door de ecologisch deskundige te worden vastgesteld dat het nest (nog) niet in gebruik is genomen als broedplaats. Wanneer geconstateerd wordt dat een nest in gebruik is genomen, moet met de verplaatsing gewacht worden tot na de broedtijd. In dat geval dient voordat het verplaatsen mag aanvangen, de ecologisch deskundige te hebben vastgesteld dat het nest is verlaten. De resultaten van de ecologische begeleiding dienen vastgelegd te worden in het logboek (vs. 2).
- 10 De vier kunsthorsten van het type Vivara pro RK BU 01, dienen gerealiseerd te zijn alvorens de verplaatsing van de twee originele nesten mag plaatsvinden.
- 11 De te verplaatsen twee nesten van de buizerd en de vier kunsthorsten dienen op een doelmatige en duurzame wijze in de boom te worden geplaatst, zodanig dat deze stevig zijn verankerd om te voorkomen dat zij bij hoge windkracht of zware regenval uit de boom kunnen waaien. Indien verplaatsing van een oorspronkelijk nest onverhoopt niet mogelijk blijkt, dient hiervoor in de plaats een kunsthorst te worden geplaatst op de locatie waar deze naartoe zou worden verplaatst. Het nestmateriaal van het oorspronkelijke nest dient in dat geval in de kunsthorst geplaatst te worden. De kunsthorsten moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op functionaliteit en, indien nodig, dient de functionaliteit van een voorziening hersteld te worden.
- 12 Op het Bavo-terrein worden verschillende natuurinclusieve maatregelen getroffen ter versterking van de biodiversiteit. Deze natuurinclusieve maatregelen dienen conform hoofdstuk 6 van het 'Activiteitenplan Buizerd Bavo-terrein Noordwijkerhout' van 8 februari 2022 en het rapport 'Bescherming flora fauna Landgoed in den Houte- Noordwijkerhout' van 8 februari 2022 gerealiseerd te worden. Uiterlijk binnen vier maanden na afgifte van deze ontheffing dient een concreet plan van aanpak ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (vs. 1), waarin concreet is uitgewerkt op welke wijze deze natuurinclusieve maatregelen exact worden gerealiseerd, hoe het onderhoud en beheer plaatsvindt en op welke wijze de monitoring van de effectiviteit zal plaatsvinden. Dit betekent dat in dit plan van aanpak tenminste het volgende moet zijn opgenomen:

- a de voorzieningen en de te creëren habitats (watergangen, bloemrijke graslanden, bosstroken, bomenrijen en takkenrillen) zoals opgenomen in hoofdstuk 6 van het 'Activiteitenplan Buizerd Bavo-terrein Noordwijkerhout' van 8 februari 2022 en het rapport 'Bescherming flora fauna Landgoed in den Houte-Noordwijkerhout' van 8 februari 2022 dienen op korte termijn gerealiseerd te worden, dit is binnen twee jaar na afgifte van deze ontheffing;
 - b opgenomen dient te worden dat de hoeveelheden te plaatsen voorzieningen en de afmetingen van de te creëren habitats minimaal overeen dienen te komen met de hoeveelheden en afmetingen zoals beschreven in hoofdstuk 6 van het 'Activiteitenplan Buizerd Bavo-terrein Noordwijkerhout' van 8 februari 2022;
 - c er dient door middel van een kaart inzichtelijk gemaakt te worden op welke exacte locaties voorzieningen geplaatst gaan worden en in welke hoeveelheden;
 - d te behouden bomenrijen binnen het terrein zijn tenminste drie rijen breed zodat de buizerd beschutting kan vinden in de middelste rij bomen. Ook worden bomen geschikter gemaakt voor vestiging van de buizerd door bomen bij te snoeien, zodat geschikte vorken hoog (> 6 meter) in de boom en dicht bij de stam toegankelijker worden voor de buizerd;
 - e er dient inzichtelijk gemaakt te worden waar en op welke wijze de aanleg van het oppervlaktewater gaat plaatsvinden. Hieruit moet blijken dat er natuurlijke oevers gerealiseerd worden en hoe deze tot stand gaan komen;
 - f er dient inzichtelijk gemaakt te worden waar en op welke wijze de bloemrijke graslanden aangelegd zullen worden;
 - g er dient inzichtelijk gemaakt te worden waar en op welke wijze de groenstroken versterkt gaan worden;
 - h er dient inzichtelijk gemaakt te worden waar en op welke wijze de takkenrillen geplaatst gaan worden;
 - i voor iedere voorziening en te creëren habitat is het van belang aan te geven wie verantwoordelijk is voor het beheer of onderhoud, wanneer dit beheer of onderhoud gaat plaatsvinden (in welke terugkerende frequentie) en op welke wijze. Tevens dient beschreven te worden hoe de aanwezigheid en het functioneren van deze voorzieningen en habitats naar de toekomst toe is verzekerd;
 - j een concrete uitwerking op welke wijze de monitoring van de effectiviteit van deze natuurinclusieve maatregelen en de effectiviteit van de voorzieningen voor de buizerd zal plaatsvinden. Hierbij dient de uitgangssituatie te worden beschreven (zgn. nulmeting), welke monitoringsmethode(n) wordt gehanteerd/worden gehanteerd en op welke wijze gehandeld wordt, wanneer de verwachte resultaten uitblijven.
- 13 De uitvoering van en verantwoordelijkheden voor het onderhoud en beheer conform het door Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid goedgekeurde plan van aanpak, zoals opgenomen in voorschrift 12 hiervoor, dienen vastgelegd te worden in een uitvoeringsovereenkomst tussen ontheffinghouder en de partij die na afronding van de werkzaamheden verantwoordelijk zal zijn voor het onderhoud en beheer van het Bavo-terrein en de alternatieve nestvoorzieningen voor de buizerd. Uit deze overeenkomst moet tevens blijken dat bij toekomstige overname van het terrein of overname van het beheer van het terrein het onderhoud en beheer voortgezet zal worden zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. Deze overeenkomst dient uiterlijk twee maanden na goedkeuring van het plan van aanpak zoals opgenomen in voorschrift 12, te worden toegezonden aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 24 maart 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van kapwerkzaamheden en versterken van de biodiversiteit aan de Langevelderweg 27 te Noordwijkerhout en wordt aangevraagd namens Combinatie Novaform-Trebbe B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de buizerd. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de buizerd (*Buteo buteo*)

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode vanaf ontheffingverlening tot en met 31 maart 2024.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Activiteitenplan buizerd Bavo-terrein Noordwijkerhout, Bureau Bleijerveld, 12 maart 2021.

Op 6 december 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Notitie Reactie op aanvraag buizerd Bavo zaaknr. 00611923, Buro Boot, 29 november 2021.

Op 9 februari 2022 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Notitie Bavo buizerd zaaknr 00611923 onderbouwing belang, Buro Boot, 1 februari 2022;
- Bescherming Flora en Fauna Landgoed in den houte – Noordwijkerhout, RROG, 8 februari 2022;
- Activiteitenplan buizerd Bavo-terrein Noordwijkerhout, Bureau Bleijerveld, 8 februari 2022;
- Definitief bomenplan Bavo-terrein, RROG, 11 augustus 2020.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Op 6 december 2021 en 9 februari 2022 zijn aanvullende gegevens ontvangen.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 8 april 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De buizerd is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden:

- opzettelijk nesten of rustplaatsen van de buizerd te vernielen of te beschadigen of nesten van de buizerd weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

Combinatie Novaform-Trebbe B.V. is voornemens om bomen aan de Langevelderweg 27 te Noordwijkerhout te kappen. Op de locatie waar deze bomen nu gesitueerd zijn komt nieuwbouw. Het plangebied maakt onderdeel uit van het nieuwbouwproject Landgoed In den Houte dat gerealiseerd wordt op het Bavo-terrein. Op het Bavo-terrein was in het verleden een psychiatrische instelling gevestigd. Het Bavo-terrein wordt herontwikkeld naar een woongebied. De nieuwbouw wordt natuurinclusief gerealiseerd en op het gehele Bavo-terrein worden diverse maatregelen genomen ter versterking van de biodiversiteit. Tevens worden de op het Bavo-terrein aanwezige cultuurhistorische elementen behouden.

De aanvraag heeft betrekking op het deel van het Bavo-terrein waar de bomen gekapt moeten worden. Het gaat om de volgende werkzaamheden:

- het kappen van het centrum van een bosvak;
- het bouwrijp maken van het centrum van bovengenoemde bosvak;
- de realisatie van een appartementencomplex inclusief toegangspad en parkeergelegenheid.

In de te kappen bomen zijn tijdens onderzoek dichtbij elkaar twee nesten geconstateerd van de buizerd. De kapwerkzaamheden starten zo spoedig mogelijk na het verplaatsen van de buizerdnesten. De verplaatsing zal naar verwachting plaatsvinden in februari 2022. Wordt dit niet behaald omdat het buizerdnest reeds in gebruik is als broedplaats door de buizerd, dan zal de verplaatsing plaatsvinden zodra de broedperiode van de buizerd afgelopen is.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 en 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de buizerd binnen het plangebied. Het onderzoek naar buizerd is uitgevoerd conform het Kennisdocument Buizerd (BIJ12, 2017). In 2020 is een inspectie van het plangebied uitgevoerd waarbij een nest is aangetroffen. De Vogelwerkgroep Noordwijk heeft bevestigd dat er in 2020 een buizerd in het desbetreffende bosvak heeft gebroed. In 2021 zijn twee baltsende buizerds bij een van de nesten waargenomen. In dat jaar is tijdens twee gerichte veldbezoeken geconstateerd dat het nest in gebruik was als broedplaats van de buizerd. Ten noordwesten van het nest waarop gebroed werd is een tweede nest aangetroffen. Dit nest werd in 2021 gebruikt tijdens het baltsen maar hier is uiteindelijk niet op gebroed in dat jaar. Tevens is een functioneel leefgebied analyse opgesteld voor de waargenomen buizerds. De analyse is gebaseerd op bezoeken in de periode 2019-2021 in het kader van verschillende onderzoeken en het eerder omschreven buizerdonderzoek in het voorjaar van 2021. Op het gehele Bavo-terrein en in de omgeving is onderzocht welke functies hier aanwezig zijn voor de buizerd en wat het functioneel leefgebied is. Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de buizerd in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De buizerd is in het plangebied aangetroffen. In het noordoosten van het plangebied zijn twee horsten (nesten) aanwezig, waarvan één horst in 2020 en 2021 gebruikt werd om te broeden. De horsten liggen circa 100 meter van elkaar verwijderd. Met de geplande werkzaamheden gaan beide horsten verloren. Hiermee wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de buizerd tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Buizerd Bavo-terrein Noordwijkerhout' van 8 februari 2022. Deze maatregelen zien onder andere op de realisatie van kunsthorsten en het verplaatsen van de twee aanwezige nesten in de minst kwetsbare periode van de buizerd. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de buizerd.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de kapwerkzaamheden gaan twee horsten (nesten) van de buizerd verloren. In februari 2022 zullen vier kunsthorsten in de omgeving van het Bavo-terrein geplaatst worden. In de zuidwestrand van het Bavo-terrein en in de bosrand ten zuiden van het Bavo-terrein (randbeplanting van De Speelakker) worden twee kunsthorsten geplaatst. De andere twee kunsthorsten worden in de landschappelijke beplanting langs de Langevelderweg geplaatst. Dit zijn locaties buiten de invloedssferen van de werkzaamheden in een vergelijkbare omgeving als de huidige locatie van de twee horsten. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Buizerd (BIJ12, 2017).

Daarnaast worden de twee oorspronkelijke buizerdhorsten vanuit het Bavo-terrein verplaatst naar een alternatieve locatie in de omgeving van het plangebied. Om een geschikte locatie te selecteren is gekeken naar geschikte alternatieve bosjes en boomrijke gedeelten binnen een straal van één kilometer vanaf de huidige nestplaatsen. Hierbij is vooral gekeken naar oudere bomen, vanwege de relatief grote kans om in gebruik genomen te worden door de buizerd. Ook is rekening gehouden met de aanwezigheid van territoria van andere buizerds en roofvogels. Het uiteindelijk geselecteerde nestgebied betreft een gebied waar geen andere buizerdterritoria aanwezig zijn. Er vinden geen andere ontwikkelingen plaats en er staan oudere bomen van soorten als abelen en populieren. Daarbij ligt dit gebied relatief dicht bij de originele nestlocaties. Het betreft een brede groene boomstrook ten noordoosten van het plangebied op een afstand van ongeveer 200 meter van de originele horsten. De horsten worden buiten het broedseizoen van de buizerd verplaatst naar het alternatieve gebied om te voorkomen dat er buizerds aanwezig zijn op deze nesten ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. De gekozen methode om dit te bewerkstelligen is gebaseerd op een methode die wordt ingezet voor het verplaatsen van roekennesten. Het verplaatsen van de horsten wordt uitgevoerd door het doorzagen van de tak of takken waarmee het nest is verbonden en de constructie wordt vervolgens in zijn geheel naar een geschikte boomvork elders verplaatst. De constructie wordt aan de boomvork bevestigd met bijvoorbeeld ijzerdraad zodat deze duurzaam in de boom bevestigd is. Aangezien het verplaatsen van horsten experimenteel van aard is, hebben wij in voorschrift 11 nog opgenomen, dat wanneer verplaatsing onverhoopt toch niet mogelijk blijkt in de plaats hiervan een kunsthorst dient te worden gerealiseerd voorzien van het oorspronkelijk nestmateriaal.

Met de vier kunsthorsten en de twee verplaatste horsten zullen er in totaal zes alternatieve nestlocaties beschikbaar komen voor de buizerd ter compensatie van de twee oorspronkelijke horsten die verloren gaan als gevolg van de werkzaamheden. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden ruim voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat. De zes gekozen locaties bevinden zich bovendien op voor de buizerd gunstigere locaties ten opzichte van de oorspronkelijke nestlocaties, tevens gezien de huidige drukte op het Bavo-terrein door menselijke activiteiten. Voor de buizerd bestaat echter wel de mogelijkheid om zich opnieuw te vestigen op het Bavo-terrein. Bomenrijen binnen het terrein die blijven staan zullen tenminste drie rijen breed blijven zodat de buizerd beschutting kan vinden in de middelste rij bomen.

Ook zullen bomen geschikter gemaakt worden voor vestiging van de buizerd: door bomen bij te snoeien zodat geschikte vorken hoog in de boom (> 6 meter) en dicht bij de stam toegankelijker worden voor de buizerd. Deze maatregelen zullen ook opgenomen worden in het beheer en onderhoudsplan dat onderdeel uitmaakt van het plan van aanpak, zoals opgenomen in voorschrift 12. Daarnaast profiteert de buizerd van de maatregelen die op het Bavo-terrein genomen worden ter versterking van de biodiversiteit, waaronder de maatregelen waarmee het terrein geschikter wordt gemaakt voor de prooidieren van de buizerd. Hierdoor zal het voedselaanbod voor de buizerd toenemen (zie uitgebreider overwegingen onder Belangenonderbouwing hierna). Ten tijde van het nemen van dit besluit is de nadere uitwerking van deze natuurinclusieve maatregelen, zijnde voorzieningen en te creëren habitats, nog niet beschikbaar. Om deze reden is in voorschrift 12 opgenomen dat deze nadere uitwerking uiterlijk binnen vier maanden na bekendmaking van dit besluit in een concreet plan van aanpak nog dient te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In dit plan van aanpak dient niet alleen de realisatie, maar tevens het onderhoud en beheer te worden beschreven en hoe dit naar de toekomst toe is geborgd en tevens hoe de monitoring van de effectiviteit gaat plaatsvinden. Aangezien het verplaatsen van horsten en het toepassen van kunsthorsten experimenteel van aard is en een van de doelstellingen is om het Bavo-terrein ecologisch aantrekkelijker te maken voor de buizerd, dient ook de effectiviteit van deze maatregelen meegenomen te worden in de monitoring. Middels het opnemen van voorschrift 13 hebben wij tevens geborgd, dat na afronding van de werkzaamheden, de verantwoordelijkheden voor het onderhoud en beheer conform dit plan van aanpak, via een uitvoeringsovereenkomst overgaat naar de volgende partij die hiervoor verantwoord is. Gelet op het voorgaande hebben wij aan dit besluit een langere ontheffingsperiode verbonden.

De buizerd is de talrijkste roofvogel van Nederland. Sinds de eeuwwisseling neemt de populatie nog licht toe en lijkt de Nederlandse populatie gestabiliseerd te zijn. De staat van instandhouding is door SOVON beoordeeld als gunstig. Binnen Zuid-Holland zijn in vrijwel ieder atlasblok een of meerdere broedterritoria aanwezig. De soort komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen de gemeente Noordwijk. In een straal van drie kilometer rondom het plangebied zijn naar schatting zeven broedterritoria aanwezig. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de buizerd in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden van dit project niet zullen leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de buizerd.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang 'ter bescherming van flora of fauna'. Binnen het project worden diverse natuurinclusieve maatregelen getroffen om de biodiversiteit te versterken. Op het Bavo-terrein worden meerdere maatregelen getroffen ten behoeve van verschillende beschermde diersoorten en soorten die zijn opgenomen op de Rode Lijst². Ook in de nieuwbouw worden diverse voorzieningen voor soorten gerealiseerd. Een Rode lijst is een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Momenteel bestaat het totale Bavo-terrein veelal uit ecologisch laag waardevol gebied. Met de te nemen maatregelen zal het Bavo-terrein voor meerdere soorten van de Rode Lijst, waaronder kleine marterachtigen, laatvlieger, boerenzwaluw

² <https://minlnv.nederlandsesoorten.nl/content/rode-lijsten>.
00611923-00040135

en gierzwaluw, van een hogere ecologische kwaliteit zijn dan het nu is. Ook voor de buizerd zal het gebied waardevoller zijn. Wij achten voldoende onderbouwd dat door de te nemen maatregelen uiteindelijk een concrete ecologische plus zal ontstaan ten opzichte van de ecologische status van het terrein zoals deze nu is. Het gaat om de volgende maatregelen:

Versterking groenstroken westzijde Bavo-terrein

De groenstrook langs de westzijde van het Bavo-terrein zal versterkt worden door deze te verbreden tot circa tien meter. De groenstrook wordt aangevuld met inheemse bomen en struiken. Daarbij komt er een watergang door de groenstrook te liggen, waardoor de buitenrand van de groenstrook moeilijk toegankelijk wordt voor publiek. Van snoei- en dunhout dat vrijkomt bij het beheer worden takkenrillen gerealiseerd die parallel zullen lopen aan de bosrand. De groenstrook in versterkte vorm zal onder andere positief bijdragen aan de populatie amfibieën en knaagdieren, welke een prooi vormen voor de buizerd.

Takkenrillen kleine marterachtigen

Bunzing, hermelijn en wezel staan op de Rode Lijst Zoogdieren en gaan in aantallen achteruit. De drie marterachtigen komen volgens het NDFP³ op beperkte schaal voor rond Noordwijkerhout. Het landschap heeft hier een open karakter met weinig landschapselementen om te schuilen. De takkenrillen langs de bosrand bieden schuilplaatsen voor bunzing, hermelijn en wezel, maar ook voor prooidieren van deze marterachtigen. Bunzing, hermelijn en wezel kunnen deze takkenrillen bereiken zonder zich door het Bavo-terrein te hoeven verplaatsen. De realisatie van deze maatregelen creëert een plus voor de soorten bunzing, hermelijn en wezel op het Bavo-terrein.

Bloemrijk grasland en lindes - insecten

De hoeveelheid insecten in Nederland is de afgelopen dertig jaar gedaald met 75%, onder andere door de afname van nectarplanten. Achter het monumentale Sint Bavo hoofdgebouw zal een bloemrijk grasland gerealiseerd worden met een oppervlakte van minimaal 1.200 vierkante meter. Aanvullend worden er twee dubbele rijen lindes aangeplant over een lengte van zestig meter. Dit is een inheemse boomsoort die veel nectar produceert. Ook worden er langs de watergangen op meerdere plaatsen natte strooiselruigtes ontwikkeld van circa twee meter breed en 350 meter lang. Deze ruigtes zijn bloemrijk, wat gunstig is voor de insectenpopulaties. De drie bloemrijke elementen bloeien verspreid over het bloeiseizoen, waardoor er ook in de zomer nectar te vinden is. Met deze maatregelen wordt het terrein zodoende geschikter gemaakt als leefgebied voor diverse insectensoorten. Door het aantrekken van hogere aantallen insecten wordt er ook een voedselrijker gebied gecreëerd voor vogels en vleermuizen. Ten slotte wordt er bij de bloemrijke vegetaties een bijenhotel van het type IP WA 02 geplaatst. Voor bijen bestaat een aparte Rode Lijst Bijen, waarop een groot aantal bijensoorten vermeld staan.⁴

Watergangen vleermuizen

Op het Bavo-terrein komt meer oppervlaktewater. Deze wateren zullen langer en breder worden dan ze nu zijn en krijgen een natuurlijk karakter met natuurlijke oever. Wateren trekken muggen aan waardoor verschillende soorten vleermuizen hier voedsel kunnen vinden en kunnen foerageren. Soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis maken veelvuldig gebruik van dergelijke wateren om te foerageren. Door meer oppervlaktewater te creëren verbetert het leefgebied voor vleermuizen. Tevens worden er inbouwstenen in de nieuwbouw gerealiseerd (zie overwegingen hierna).

Kunstnesten en horsten boerenzwaluw en ransuil

Boerenzwaluw en ransuil zijn beschermde vogels en staan tevens op de Rode Lijst Vogels. Boerenzwaluw komt vaak in agrarische gebieden voor op plaatsen zoals veestallen. De bestaande kinderboerderij wordt verplaatst naar de rand van het terrein en zal ook daar het karakter van een boerenerf met vee behouden. Door in de stal van de kinderboerderij minimaal vijf kunstnesten (KN BZ 02) voor de boerenzwaluw te plaatsen wordt voor deze soort een

³ <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

⁴ <https://minlnv.nederlandsesoorten.nl/content/rode-lijsten-soort-van-rode-lijst-bijen>.

verbeterd habitat aangeboden binnen het Bavo-terrein. Voor de ransuil zal het Bavo-terrein in de toekomst ook een geschikter habitat vormen aangezien de soort in bewoonde omgeving broedt en daarbij gebruik maakt van oude kraaiennesten om in te broeden. Er worden voor deze soort vier kunsthorsten (Vivara pro UK RA 01) gerealiseerd op geschikte locaties in bestaande begroeiing om ook voor deze soort een plus te creëren op het Bavo-terrein.

Inbouwstenen laatvlieger en gierzwaluw

Laatvlieger staat op de Rode Lijst Zoogdieren en de gierzwaluw op de Rode Lijst Vogels. Laatvlieger is een stedelijke vleermuis welke net als de andere stedelijke vleermuissoorten te lijden heeft onder renovatiewerkzaamheden en sloop van oude bebouwing. De laatvlieger foerageert binnen het Bavo-terrein maar verblijft er niet. Daarom worden er in vier van de grotere te realiseren gebouwen op het Bavo-terrein per gebouw drie sets van zes gekoppelde inbouwstenen (Vivara Pro IB VL 08) of vergelijkbaar gerealiseerd. Aangezien deze kasten ook voor andere vleermuissoorten geschikt zijn is deze maatregel ook voor vleermuizen algemeen gunstig. Ook de gierzwaluw gaat achteruit doordat er steeds minder geschikte holtes aanwezig zijn in bebouwing om in te nestelen, terwijl de soort in Nederland uitsluitend in bebouwing broedt. Gierzwaluwen nestelen in het hoofdgebouw op het Bavo-terrein. In de nog te realiseren nieuwbouw worden tenminste twintig nestvoorzieningen voor de gierzwaluw (Vivara pro IB GZ 06) geïntegreerd. Gierzwaluwen zijn koloniebroeders waardoor het gunstig is als er meerdere broedplaatsen voor de gierzwaluw bij elkaar geplaatst worden en ook als deze aanwezig zijn in de buurt van huidige gierzwaluwnesten.

Broedtil huiszwaluw en huismus

Zowel de huiszwaluw als de huismus zijn beschermde vogelsoorten en zij zijn tevens opgenomen op de Rode Lijst Vogels. Voor de huiszwaluw zal op de kinderboerderij een broedtil van het type Vivara pro HT HZ 01 op een paal geplaatst worden. De huismus komt momenteel niet voor op het Bavo-terrein, maar de verwachting is dat mede door de verstedelijking, deze soort wel naar dit gebied zou kunnen trekken, mits er voldoende broedgelegenheid aanwezig is. Ook voor de huismus wordt een broedtil (HT MU 01) bij de kinderboerderij geplaatst, waar de huismussen ook voedsel, water, beschutting en zand zullen vinden. Daarnaast worden er in de nog te realiseren nieuwbouw tenminste twintig inbouwstenen (Vivara pro NK MU 07) voor de huismus ingebouwd. Achter het Bavo hoofdgebouw zal de huismus voedsel kunnen vinden, hier worden wadi's met bloemrijk grasland aangelegd.

Realisatie, onderhoud en monitoring

Ten tijde van het nemen van dit besluit zijn nog niet alle hiervoor genoemde natuurinclusieve maatregelen exact uitgewerkt. In de voorschriften 12 en 13 hebben wij om die reden opgelegd dat deze maatregelen nog nader uitgewerkt dienen te worden in een door Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid goed te keuren plan van aanpak (zie ook eerdere overwegingen). In dit plan van aanpak dient de realisatie op een aantal punten nog nader te worden uitgewerkt, verder dient vastgelegd te worden hoe het beheer en onderhoud gaat plaatsvinden en wie daarvoor verantwoordelijk is. Om het beheer en onderhoud naar de toekomst toe goed te borgen, dient tevens een uitvoeringsovereenkomst te worden aangeleverd. Ook is nog geen nadere informatie verschaft over de monitoring (methode, frequentie, etc.) van de effectiviteit van deze maatregelen. Aangezien de toe te passen maatregelen voor de buizerd experimenteel van aard zijn en het doel van het project mede is om ook voor de buizerd een ecologische plus te creëren, dienen ook de zes alternatieve nestgelegenheden voor de buizerd onderdeel uit te maken van de monitoring. Uit de monitoring moet blijken of met de gerealiseerde natuurinclusieve maatregelen en de zes alternatieve nestgelegenheden voor de buizerd ook daadwerkelijk wordt bereikt wat daarmee beoogd is.

Met de natuurinclusieve maatregelen die op het Bavo-terrein worden gerealiseerd, wordt er voor diverse kwetsbare soorten een concrete ecologische plus gerealiseerd. Dit geldt eveneens voor de buizerd, die effecten ondervindt van het project. De bomen waarin hij zijn nest heeft bevinden zich aan de rand van het terrein en kunnen niet behouden blijven. Momenteel is er bij het huidige gebruik van het terrein reeds sprake van versturende factoren als gevolg van onder meer recreatie. De verwachting is dat deze verstoring in de komende jaren zal toenemen waardoor de omstandigheden voor de buizerd verder zullen verslechteren en waardoor het terrein uiteindelijk zijn functie als broedlocatie voor de buizerd kan verliezen. Het Bavo-terrein is in de huidige staat ecologisch gezien van beperkte

betekenis voor de buizerd als foerageergebied. Na afronding van de werkzaamheden en met de realisatie van de natuurinclusieve maatregelen is het gebied aantrekkelijker voor de buizerd. Bovendien worden er voldoende alternatieve nestmogelijkheden in een geschiktere omgeving geplaatst. Hierdoor is er sprake van kwalitatieve verbetering van het leefgebied van de buizerd en kan het terrein ook in de toekomst blijven fungeren als leefgebied voor de buizerd. Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel, dat het belang 'ter bescherming van flora of fauna' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de buizerd, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatie specifiek. Het project ziet op de transformatie van het Bavo-terrein, van oorsprong een landgoed waarop een psychiatrische instelling was gevestigd, naar een woongebied. In afwachting van de nieuwe bestemming is het Bavo-terrein achteruit gegaan. De nieuwbouw wordt natuurinclusief gerealiseerd, zo komen er in de nieuwbouw voorzieningen voor kwetsbare soorten en het Bavo-terrein zelf wordt ecologisch versterkt. De wijziging van de maatschappelijke bestemming naar de bestemming wonen is een aantal jaren geleden vastgelegd in het bestemmingsplan 'Chw Omgevingsplan Bavo-terrein'⁵ Eerder zijn ten behoeve van deze ontwikkeling reeds gebouwen gesloopt, bomen gekapt en er zijn woningen in aanbouw. Het hoofdgebouw op het Bavo-terrein betreft een rijksmonument dat gerenoveerd wordt en daarnaast zijn er cultuurhistorische elementen aanwezig die eveneens gerenoveerd en/of behouden zullen blijven: de Engelse tuin, de Franse tuin en een begraafplaats. In de aanvraag staat aangegeven dat vanaf 2018 de projectontwikkeling is gestart, waarbij gebruik is gemaakt van de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt binnen de kaders van de spelregelkaart, welke onderdeel is van het bestemmingsplan. Het bosperceel met de twee buizerdnesten is op de bestemmingsplankaart aangegeven als 'wonen'. Deze deellocatie is voorzien voor sociale huurwoningen, waar lokaal en landelijk grote behoefte aan is. Deze woningen zullen ook bijdragen aan de doelstellingen van de gemeente Noordwijk op woningbouwgebied.⁶

Als alternatieve optie is overwogen om de bomen met buizerdnesten te behouden. In de aanvraag staat hierover vermeld dat het deelgebied in zijn geheel benodigd is om in de doelstelling van het aantal sociale huurwoningen te kunnen voorzien. Ook is er een financieel belang waardoor er geen andere bevredigende oplossing betreffende de locatie is: naast de functie voor de sociale woningmarkt zijn de woningen een belangrijk financieel onderdeel van de totale gebiedsontwikkeling. De verplichte 30% aan sociale woningbouw binnen het totale plangebied kan niet behaald worden, wanneer er geen sociale huurappartementen op dit deelgebied gebouwd kunnen worden. Het gaat om 22 sociale huurwoningen binnen het Bavo-terrein die dan in de plaats van vrije sector huur- en/of koopwoningen gerealiseerd dienen te worden. De vrije sector huur- en koopwoningen dienen hiervoor herontwikkeld te worden waardoor de financiële gevolgen al snel oplopen naar 1,5 miljoen euro aan inkomstendering. Een andere locatie voor deze huurwoningen is ook niet mogelijk vanwege de indeling van het Bavo-terrein, waarbij rekening gehouden moet worden met het behoud van het rijksmonument en andere cultuurhistorische elementen en de huidige maatstaven voor een gezonde woonomgeving, zoals beschreven in het beeldkwaliteitsplan.

Daarnaast geldt ook dat als de bomen met de buizerdnesten behouden zouden blijven, de kans reëel is dat de buizerd uiteindelijk deze nesten zal verlaten. Op het Bavo-terrein is momenteel reeds sprake van relatief veel verstoring, aangezien het grenst aan bebouwing en veel mensen binnen het Bavo-terrein recreëren. Met de andere geplande ontwikkelingen binnen het Bavo-terrein zal dit alleen maar toenemen. Door de nesten te verplaatsen en nog alternatieve kunsthorsten te plaatsen in voor de buizerd geschiktere omgevingen, waar dergelijke versturende factoren niet aanwezig zijn, is er een grotere kans dat het territorium op de langere termijn functioneel blijft en de buizerd in de omgeving aanwezig blijft. Het behouden van de locatie met de buizerdnesten zal daarom slechts tijdelijk tot het behoud van de broedlocatie leiden.

⁵ https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0576.OP201600001-0003/t_NL.IMRO.0576.OP201600001-0003.pdf.

⁶ Woonvisie 'Alle zeilen bij voor voldoende en juiste woningen' 2020-2030, <https://www.noordwijk.nl/dsresource?objectid=3b7e01b3-71da-465a-bece-1a8cbd926919&type=pdf&&>.
00611923-00040135

In de planning van de werkzaamheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de buizerd. Er worden vier kunsthorsten geplaatst voordat de huidige twee horsten verplaatst worden. Dit wordt uitgevoerd buiten de kwetsbare broedperiode van de buizerd en mag pas gebeuren nadat de begeleidend ecooloog heeft vastgesteld dat deze niet in gebruik zijn.

Projectdoel van het woningbouwproject is tevens om op het Bavo-terrein de biodiversiteit te versterken, door diverse natuurinclusieve maatregelen te treffen. Van deze maatregelen profiteert ook de buizerd. De huidige horsten worden naar geschiktere omgevingen verplaatst met minder versturende factoren. Zijn nestmogelijkheden worden uitgebreid met nog vier kunsthorsten en het Bavo-terrein zelf wordt na realisatie van de natuurinclusieve maatregelen eveneens aantrekkelijker voor de buizerd door de aanwezigheid van meer en een grotere variatie aan prooidieren.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen werkwijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de buizerd zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Noordwijk bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.